

Koldingbogen

ÅRSTAL:	1981
FORFATTER:	Oluf Bech
TITEL:	En tilflytters indtryk af Kolding i 1901
KORT RESUME:	Uddrag af borgmester Oluf Bechs erindringer. Nationalbankdirektør i Kolding 1901 – 1923 Borgmester 1916 – 1923

En tilflytters indtryk af Kolding i 1901

Uddrag af borgmester Oluf Bechs erindringer

Oluf Bech var borgmester i Kolding 1916–23. Han var født og uddannet i Århus og kom i 1901 til Kolding som leder af den nyoprettede Nationalbankfilial.

I 1909 blev han medlem af Kolding byråd for partiet højre og i 1916 borgmester efter venstremanden Edvard Lau.

Han forlod byen og borgmesterembedet i 1923, da han fik tilbudt

stillingen som direktør for Nationalbankens afdeling i Århus på meget favorable vilkår. Han havde denne stilling, indtil han i 1936 gik på pension. Han døde i 1958.

De nedenfor gengivne erindringsoptegnelser er nedskrevet i begyndelsen af 1950'erne til sønnesønnen Ole Bech, departementschef i Energiministeriet, som venligst har stillet materialet til rådighed for Koldingbogen.

I 1901 kom jeg altså til at begynde min gerning i Kolding, jeg var da lige fyldt 36 år, og her begyndte således min egentlige manddomsgerning. Jeg var glad for den tillid, Nationalbankens direktion havde vist mig ved at betro mig at lede den nyoprettede filial i denne by. Første gang, jeg var i Kolding efter at være udset til leder af filialen, der skulle begynde sin virksomhed, så snart den til brug for filialen af murermester I. A. Hansen afkøbte ejendom i Jernbanegade kunne blive færdig til at modtage os, var i juni måned 1901. Der skulle finde en ombygning sted i stueetagen, hvor der den gang var to butikker, medens jeg skulle have lejligheden på første sal som embedsbolig.

Efter at have beset ejendommen og sammen med Nationalbankdirektør, etatsråd Strøm havde forhandlet med de håndværkere, der skulle foretage ombygningen, og med arkitekt Fussing, der skulle lede den, var der tid til et kort besøg på Koldinghus, inden vi skulle med toget, og jeg husker, at den gamle slotsruin, som den den gang henstod på Slotsparken, hvorfra der var en skøn udsigt ud ad fjorden, hvor de mange sejlbåde fortalte om borgernes flittige benyttelse af den herlige fjordsejls og omegnens smilende ynde, gjorde et meget stærkt indtryk på mig og fyldte mig med glæde over at skulle påbegynde den betydningsfulde

Jernbanegade set fra øst 1901. Nationalbanken havde da til huse i bygningen til højre med I. A. Hansen skrevet på gavlén.

gerning, der var betroet mig i så skønne omgivelser. I øvrigt kendte jeg ikke et menneske i byen.

Min kones bedstefader havde i sin tid været borgmester i byen (Th. Qvistgaard 1847–1858, red.) og også boet der en tid, efter at han var gået af, og gennem bedste-forældrene havde mine svigerforældre bekendtskab til fru Ræder på Dyrehavegaard, ligesom kammerherre v. Späth, der tidligere havde været toldforvalter i Kolding, var noget beslægtet med min svigermoder, hvorigennem min kone tidligere havde truffet de to elskværdige og hjælpsomme frøkner Frida og Marie v. Späth, når de var på besøg hos hofjægermester Friese på Lyngbygaard. For begge disse to familier blev der straks vist os meget stor gæstfrihed og venlighed, og særlig til frøknerne Späth blev vi i årenes løb meget stærkt knyttede ved et venskabsbånd, der holdt ud over Kolding-årene. De blev vore bedste venner, deltog i vore sorger og vore glæder, vi var sammen på højtidsdagene, hvor vi slet ikke kunne tænke os at undvære de prægtige damer, der var inderlig trofaste og opofrende mennesker, med gode sunde principper og retlinede i al deres færd. Hvor mange

hyggelige samvær har vi ikke haft, og hvor mange ture har vi ikke gjort sammen, de hørte til vore bedste minder fra Koldingdagene.

Fru Ræder førte på Dyrehavegaard et gæstfrit hjem, hvor vi også har været mange gange, og hvor alt, hvad der betød noget i byen, samledes. Særlig min kone var nær knyttet til fru Ræder, medens hendes søn, den senere konsul Ræder, og jeg vel stod på en venlig fod med hinanden, men i virkeligheden var så vidt forskellige, at vi ikke kom til at stå hinanden videre nær.

Kolding var i øvrigt for mig en ganske fremmed by, men den gjorde et hyggeligt og godt indtryk på mig, første gang jeg kom dertil, og det bekræftede sig senere, da vi i november 1901 var tilflyttet byen. Som begynder måtte jeg studere den og dens omegn, hvilken sidste jeg kom til at synes særlig godt om. Byens vækst havde den gang endnu ikke taget fart, åen skilte den i to dele, og mellem dem var der kun forbindelse ved Sønderbro.

Jeg opdagede snart, at byen talte mange driftige borgere og større virksomheder. På markedsdagene var der mange mennesker i byen,

og færdselen på gaderne var meget betydelig, også i det daglige så man, at der var liv over omsætningen, og jeg blev hurtigt klar over, at der måtte være brug for en Nationalbankfilial i den egn, selv om det ville tage tid at komme ind, thi i forvejen var der foruden en filial af Landmandsbanken, hvis chef var den meget afholdte og dygtige bankdirektør Laursen, der var overordentlig velset i alle kredse i byen, og som førte et meget selskabeligt hus. Banken havde en stor kundekreds, og i denne taltes byens største forretning og mange af de større landmænd fra omegnen. Kolding Laane- og Discontokasse, hvor den gamle justitsråd Nielsen var chef, havde på det tidspunkt ikke så stor betydning som senere, og det samme gjaldt Folkebanken, der den gang vel så godt som udelukkende havde sine kunder blandt landboerne, og som først senere, da direktørerne J. H. Skjøde og S. Nielsen blev ledere, nåede frem til en stærk og anset position.

Desuden havde byen en stor gammel sparekasse, hvor den ansete prokurator og tidligere landstingsmand Zahn var direktør. Prokurator Zahn blev Nationalbankens første revisor. Han var barnefødt i byen og havde virket der hele sin levetid. Han havde et meget nøje kendskab til byens borgere, havde været byrådsmedlem i en lang årrække, var begyndt som herredsfuldægtig hos dommer Saxild og var derfor kendt af og kendt med hele landbefolkningen. Prokurator Zahn blev mig derfor i de første år en god støtte, han var forsigtig og meget forstandig, men stod måske nok noget uforstående over for købmands- og industrivirksomhed, og var ofte noget betænkelig ved engagementer til denne del af erhvervsvirksomheden, var egentlig aldrig helt rolig, når der ikke lå håndfædede solide panter til sikkerhed for kreditterne, hvad der ikke

i almindelighed kunne fås, hvor det drejede sig om discontering af vareveksler, der på det tidspunkt var en af Nationalbankens naturlige forretninger. Men prokurator Zahn blev min gode ven, og i hans hjem fandt min kone og jeg en venlig modtagelse af hans prægtige datter Grethe Zahn, og hans rare hustru, der siden 1864 havde været døv og derfor var vanskelig at tale med, men som altid viste os den allerstørste venlighed og gæstfrihed og aldrig syntes, hun kunne gøre det godt nok for os. I flere år havde Zahns, der allerede den gang var ældre folk, levet meget tilbagetrukken, men nu åbnede de igen deres hjem for gode venner, og vi havde mange herlige og smukke fester hos dem i deres ret beskedne, men meget velhavende hjem.

Som nævnt var prokurator Zahn direktør for Sparekassen. Denne havde tillige et repræsentantskab, der bestod af fremståen-

de borgere i Kolding og fra landsognene, de var den gang, så vidt jeg husker, ulønnede, men fik som vederlag en gang om året indbydelse til en skovtur med deres damer. Det var en hel dags tur fra om morgenen til kendte smukke punkter ved Kolding, eller til Vejle og Middelfart, kort sagt, hvor der var smukke egne. Repræsentanternes damer var budt med og ligeså min kone og jeg, og det gik godt og fornøjeligt til på disse ture, frokost et sted og til slut en fin middag. Vi stiftede gennem disse ture mange gode bekendtskaber.

Foruden mig, der var leder og kasserer ved filialen, bestod dens personale af bogholder V. Fasting og assistent G. Bruhn, desuden var G. Steffensen, en ægte københavner bud ved filialen. Fasting var en meget formfuld og korrekt mand, vort samarbejde var godt, han var retlinet, men en noget fåmælt og tilbageholdende mand,

men velset hvor han kom. Han blev senere Nationalbankens ansatte hovedbogholder. Assistent Bruhn var nylig gift, da han kom til Kolding, han og hans unge frue var et nydeligt par, de førte et pænt hus, var livlige og værd at besøge, og de var også ofte gæster i vort hjem. Han mistede sin unge kønne hustru efter kun et kort ægteskab, hun blev angreben af tuberkulose og døde i en ung alder.

Jeg husker, at vi, første gang vi mødtes i Kolding, alle tre bar høje hatte, det var noget usædvanligt, at folk i den lille by benyttede den hovedbeklædning, og det gjorde en vis, men på ingen måde tiltænkt opmærksomhed.

Andre dele af Oluf Bechs erindringer, hvoraf en stor del omhandler hans virksomhed i Kolding som borgmester og nationalbankdirektør vil blive søgt udgivet andetsteds. (red.).

»Borgmesterklubben« samlet ca. 1950. Siddende fra venstre Knud Hansen (1937-43), Oluf Bech (1916-23), Th. Fischer-Nielsen (1925-30). Stående fra venstre: P. Beirholm (1950-62), Søren M. Jensen (1946-50), Valdemar Juhl (1930-37 og 1943-46).